

HKScan Agri Betesbloggen juli 2020

Då var det dags för en uppdatering av betesbloggen, en månad har gått sedan sist och förutsättningarna har snabbt ändrat sig. Betesbloggen handlar ju egentligen inte om att åtgärda brister eller korrigera fel utan om att undvika att trilla ner i groparna som finns. Värmen i halva juni och framåt påverkade kvalitetsförloppet på gräs negativt, samtidigt är vi i en viktig period där tackans mjölk minskar och lammen ska näringsförsörja sig på egen hand via bete och tillskottsutfodring.

Gunnar väljer att lyfta tre saker denna gång:

Punkt 1 – kvalitén är nu sämre på betet -> agera!

Tack vare de låga dagstemperaturerna i april och maj har det varit ett fantastiskt bra vårbete fram till början av juni. Men de höga temperaturerna under mitten på juni har gjort att betena nu blivit förvuxna och stråiga. Det är nu viktigt att hitta tillbaka till bra beten och utfodringsnivåer på djuren så att den positiva tillväxten kan fortsätta. Bra alternativ är återväxtbeten (efter vallskörd), ettåriga sådder etc. När beteskvalitén faller så fort som den gjort pga värmen i juni, så påverkar det sällan lammens tillväxt direkt. Istället är det tackorna som tar smällen genom att mjölka på sina förråd av hull och muskler. Det är nu viktigt att göra något åt betessituationen omgående så att inte både lammens tillväxt stannar och tackornas mjölkar ur sig för långt.

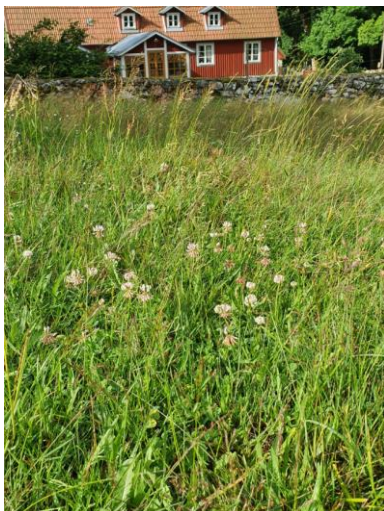
Punkt 2- beräkna och planera!

Nederbörden i Sverige under betessäsongen 2020 har varit extremt ojämnt fördelad. Det finns allt från riklig nederbörd till praktiskt taget inget regn alls. Gör en realistisk planering från nu och tiden fram till slakt. Hur mycket tillskottsutfodring behöver jag använda? Hur länge räcker återväxtbetet?

Det har varit extremt bra lammstillväxter på betet hittills i år. Kan jag slakta lite tidigare än jag tänkt? Nya tankar angående avvänjningstidpunkt? Lamm i god vikt och tillväxt kan med fördel avvännas från 85-90 dagar förutsatt en bra betesmiljö.

Punkt 3-om en månad kan nuvarande fållor vara på bana igen

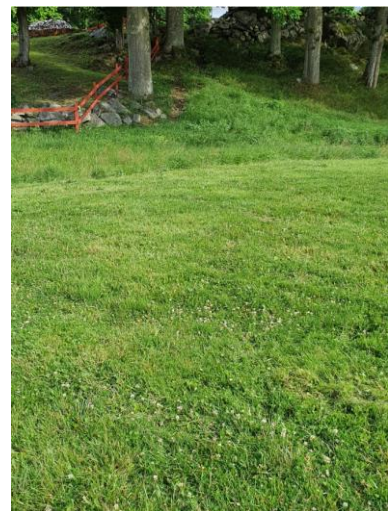
De höga dagstemperaturerna i mitten av juni har gjort att många betesmarker har förväxt och blivit mest strån. Med tiden kommer de här betena att kunna ge en bra återväxtbete igen. Men för tillfället är det långt bort tidsmässigt, 35-45 dagar, innan de ger en ny bladstillväxt. Överväg gärna att putsa betet ifall det är väldigt stråigt!

Ej putsat återväxtbete, efter ca 3 veckors återväxt. Betat av kvigor. Dags beta!

Betat av får och häst -dags byta fålla!

Putsad fålla, 5 dagars återväxt. Hit släpps kvigor om 2-3 dagar. Mums!

Ge tillskott på bete till lamm

Tillskottutfodring gör du för att säkra att lammen får den mängd näring som de behöver för att hålla en bra tillväxt-takt. Genom att ge liten giva eller spannmål så håller du dessutom mikroberna i våmmen i gott trim så de blir ännu mera effektiva att bryta ner gräset som de betar och som är deras huvudsakliga näringsintag. Du kan tillskottsfodra med hel spannmål, havre, pellets också utmärkt och det behöver inte vara vassaste sorten. En viktig puck är att hålla dig till ett foder hela perioden, byt ej! Tänk också på foder-hygien, ordna fålla/tillräckligt med ätplatser för lammen, placera automat dit lammen gärna går (de följer tackorna) samt tänk på gasbrandsvaccin.

Fördelar med tillskottsfodring

- lammen behåller en hög och jämn tillväxt
- tidigare slakt -> högre slaktintäkt eftersom priset sjunker när tillförseln av lamm blir hög på hösten
- kortare uppfödningstid -> lägre produktionskostnad tex färre timmar tillsyn, färre vägningstillfällen
- lamm som är väl näringsförsörjda blir tåligare mot påfrestningar tex parasiter
- kortare uppfödningstid kan innebära färre avmaskningar
- kortare uppfödningstid är klimatsmart och håller insatserna nere såsom foder, bete
- en tidig slakt på säsongen ger skinn som kommer tidigt till beredning och blir snabbare beredda

Tid	Giva hekto/lamm/dag
Betessläpp eller 4 veckor efter betessläpp	1 -2 hg
1-15 augusti	2 hg
16-31 augusti	3 hg
1-30 september	4 hg
1 oktober och senare	5 hg

Givan avser som tillskott med en normal-god betessäsong och betesintag.

Kalkyl

Tidigare slakt, 5-8 veckor, ökat avräkningspris	+225-350 kr/lamm
Insats, kostnad kraftfoder, 30-40 kg/lamm	- 90-120 kr/lamm
Besparing arbetstid, färre vägningar, en avmaskning mindre	+50 kr/lamm
Netto per lamm	+185 till +280 kr

//Gunnar Danielsson och Elisabeth Svensson